

Valmentavat opinnot

Mikä on **VALMA** ?

Mikä on **TELMA** ?

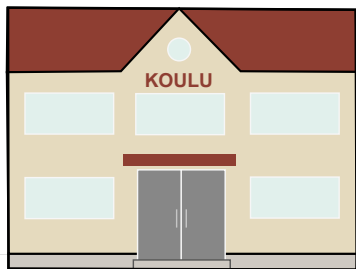
**Kuvitettu materiaali
keskustelun tueksi**

Voit tulostaa tämän materiaalin osoitteesta:
www.tukiliitto.fi/toiminta/tukiliiton-oppaat-ja-materiaalit/

Kuvituksen on tehnyt Ideogrammi.
Tekstin lähteenä on käytetty Opintopolku.fi-sivustoa.
Materiaalin on tuottanut Kehitysvammaisten Tukiliitto ry 2019.

ideo**grammi**

1. Yläkoulun jälkeen

Yläkoulun lopussa sinun on aika miettiä, mitä haluat tehdä.

Sinulla on monta vaihtoehtoa.
Voit esimerkiksi opiskella itsellesi ammatin.

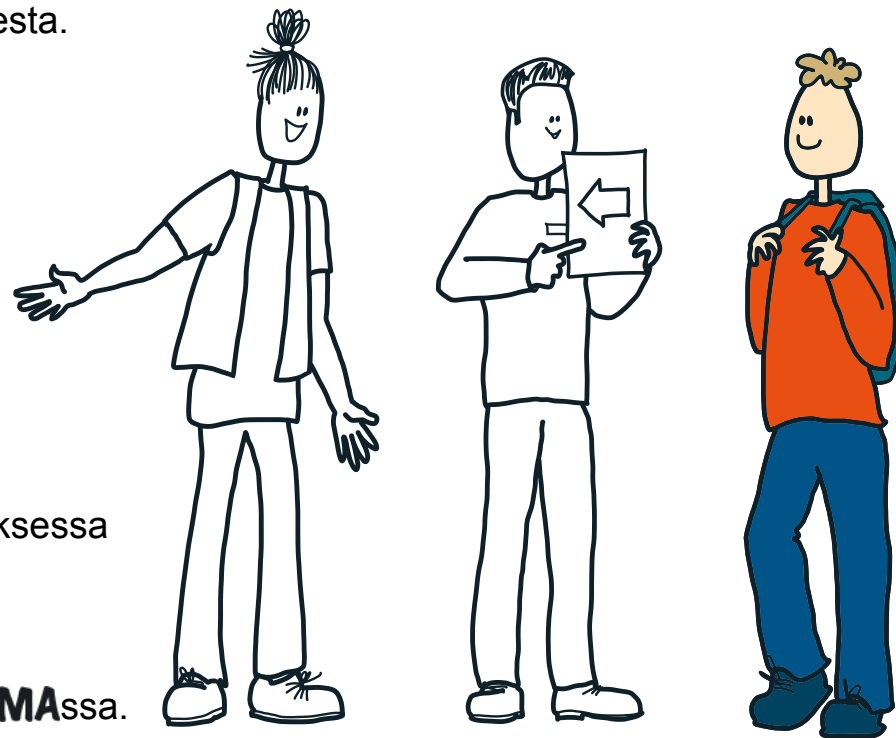

2. Ammatillinen perustutkinto

Voit hakea opiskelupaikkaa esimerkiksi ammatillisesta oppilaitoksesta. Siellä voit opiskella itsellesi ammatin.

Voit saada opintoihin erityistä tukea. Esimerkiksi tulkki tai avustaja voivat auttaa sinua opiskelussa.

Perustutkinto ammatillisessa oppilaitoksessa kestää noin kolme vuotta. Ennen ammattiin opiskelua, voit harjoitella opiskelutaitoja valmentavassa koulutuksessa eli **VALMA**ssa.

3. Valmentavat koulutukset

Valmentavia koulutuksia on kaksi:

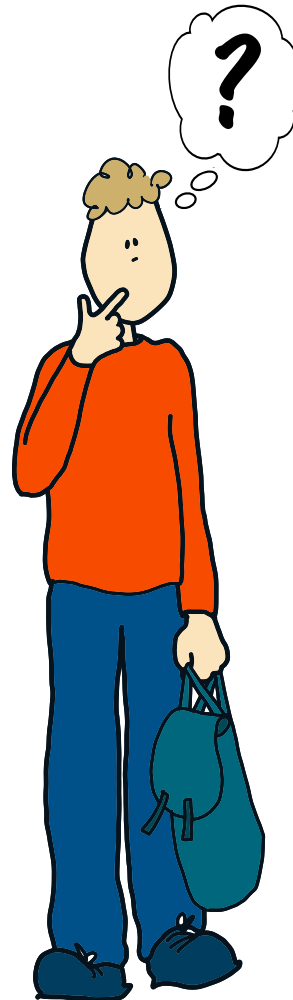
- **VALMA** on ammatilliseen koulutukseen valmentava koulutus
- **TELMA** on työhön ja itsenäiseen elämään valmentava koulutus.

VALMA

Haluatko vielä miettiä, mikä sinua kiinnostaa?
Pohditko, missä olet hyvä?
Tarvitsetko harjoitusta taitoihin,
joita tarvitset opiskelussa?

Tässä tapauksessa **VALMA** voi olla
sinulle sopiva vaihtoehto.

VALMA kestää yleensä yhden vuoden.

TELMA

Tarvitsetko harjoitusta
omien asioidesi hoitamisessa?
Jos tarvitset, sinulle voi sopia **TELMA**.

TELMA kestää 1-3 vuotta.

Koulutuksen pituus riippuu siitä,
millaisia taitoja ja tavoitteita sinulla on.

Valmentavasta koulutuksesta et valmistu ammattiin.

Valmentavassa koulutuksessa harjoitellaan taitoja,
joita tarvitset opiskelussa ja arkielämässä.

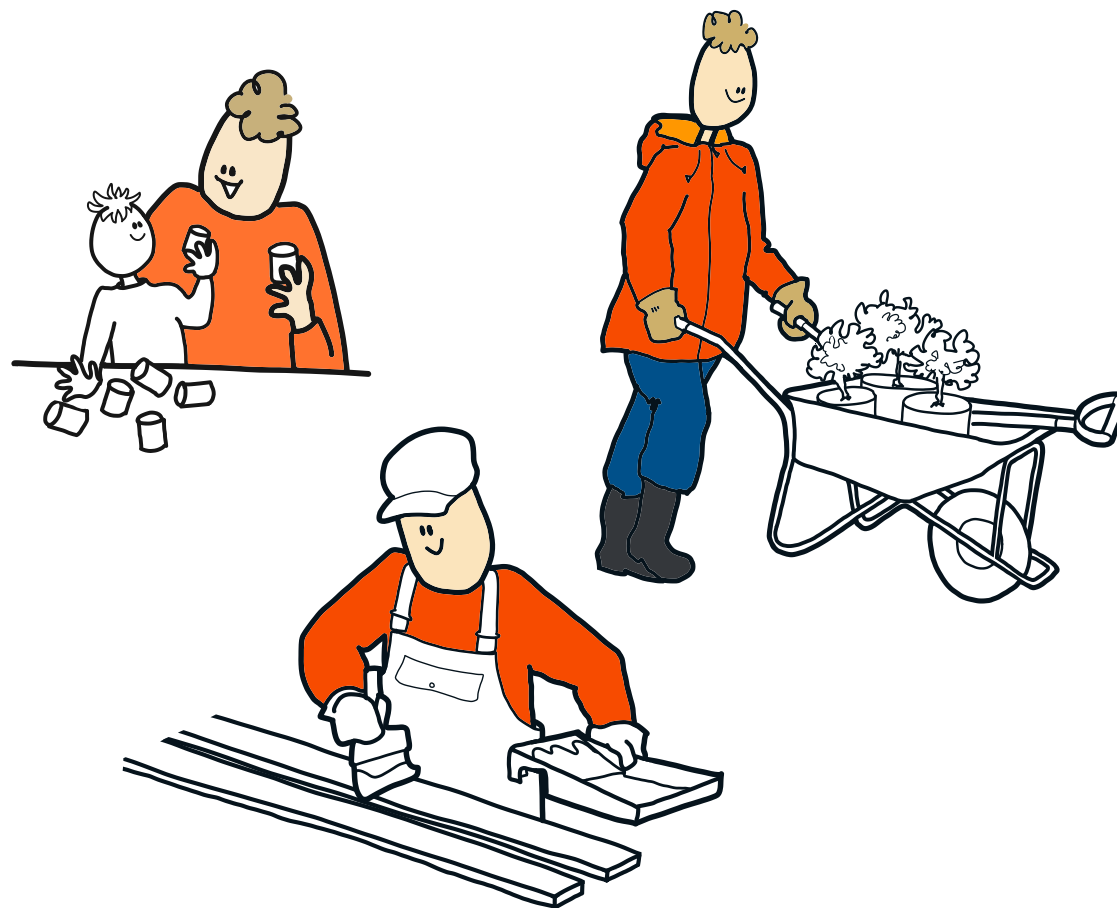
4. VALMA

Jos et ole varma, mitä työtä haluat tehdä, sinulle voi sopia **VALMA**-koulutus.

Tavoitteena on, että **VALMA**n aikana

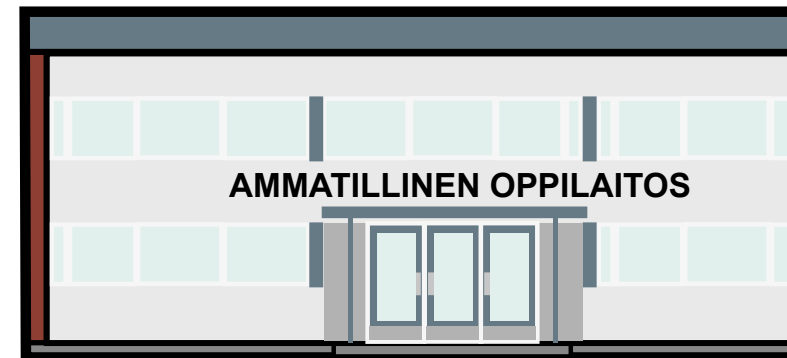
- sinä löydät itsellesi sopivan ammatin
- sinä haet itsellesi sopivaa opiskelupaikkaa.

VALMA-koulutuksessa

- voit tutustua eri ammatteihin
- voit miettiä, millainen työ sopisi sinulle
- voit saada tietoa, missä voit opiskella ammatin
- voit kehittää oppimisen taitojasi.

5. VALMA

VALMAssa saat opiskeluusi yksilöllistä tukea.
Voit korottaa peruskoulun todistuksen numeroita.
Saat lisää taitoja,
joita tarvitset opiskelussa ja arkielämässä.
Opit etsimään tietoa eri asioista.

VALMAn jälkeen voit hakea opiskelupaikkaa
ammattilliseen perustutkintokoulutukseen.

6. TELMA

TELMA-koulutus valmentaa sinua työhön ja itsenäiseen elämään.

TELMAssa opit taitoja, joita tarvitset opiskelussa, työelämässä ja yhteiskunnassa.

Opit huolehtimaan itsestäsi ja omista asioistasi.

Opit taitoja, joita tarvitset arjessa, kuten

- kodinhoito
- ruuanlaitto
- arkiliikunta
- peseytyminen.

Opit käyttämään esimerkiksi

- puhelinta
- tietokonetta
- kalenteria.

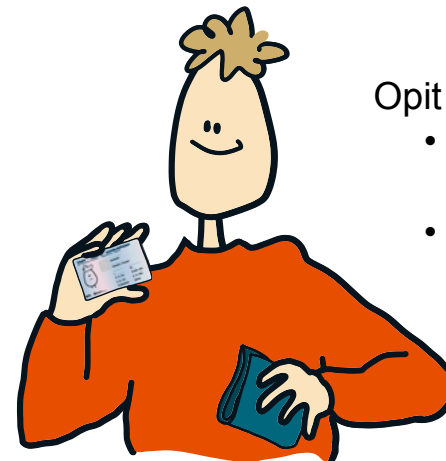
Opettelet käyttämään rahaa ja asioimaan

- kaupassa
- terveyskeskuksessa
- pankissa.

Opit toimimaan yhteiskunnassa:

- tuntemaan omat oikeutesi ja velvollisuutesi
- hakemaan apua, jos tarvitset sitä.

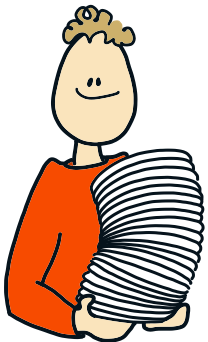

7. TELMA

TELMAssa opit toimimaan yhdessä toisten kanssa ja tilanteeseen sopivalla tavalla. Opit keskustelemaan uusien ihmisten kanssa. Opit ottamaan vastaan ohjausta ja palautetta.

TELMAssa saat tietoa asumisen vaihtoehtoista. Voit pohtia, minkälaisessa kodissa haluat asua.

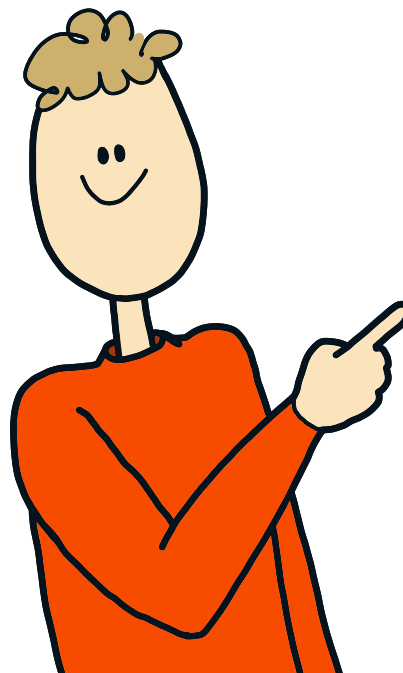
TELMAssa

- harjoittelet erilaisia työtehtäviä
- opit minkälaiset työtehtävät sopivat sinulle
- saat tietoa työ- ja päivätoiminnasta sekä palkkatyöstä.

TELMAn jälkeen

- voit päästä sinulle sopivaan työhön tai työ- ja päivätoimintaan
- voit elää mahdollisimman itsenäistä elämää.

8. Lisälinkkejä

Opintopolku.fi-sivulla on tietoa opiskeluvaihtoehtoista ja eri oppilaitoksista. Sen osoite on www.opintopolku.fi

AMEOn sivulla on tietoa ammatillisista erityisoppilaitoksista. Sen osoite on www.ameo.fi

Voit tulostaa tämän materiaalin osoitteesta:
www.tukiliitto.fi/toiminta/tukiliiton-oppaat-ja-materiaalit/